

ljubezni tega božanskega Srca zgorelo vse, s čemur so ga žalili vdeležniki in nevdeležniki te slovesnosti! Naj bi s tega žarečega ognjišča ljubezni padel močan plamen ljubezni božje zlasti na mesto Ptuj, da bi odslej slovelo po svoji veri, kakor je postalo slavno po svoji preteklosti in častito po mučeniški krvi sv. Viktorina. Vernemu okoliškemu ljudstvu pa bodi to božje srce kakor doslej »kralj in središče vseh src«, bodi mu »vir življenja in svetosti, »vir vse tolažbe«, končno pa »življenje in vstajenje«!

Pred zadnjim blagoslovom se je zapel »Te Deum«. Da, dosti hvale smo Bogu dolžni: za ugodno vreme, da so se mogle vršiti procesije, brez katerih bi jubilej zgubil gotovo polovico ljubkosti, in pa za to, da se je vse godilo brez najmanjšega nereda in tako nepričakovano svečano.

Naslednje dni do večernic v nedeljo so se vedno prihajali romarji od raznoterih krajev posamič ali v skupinah k oltarju sv. Viktorina. Dohrim 3000 vernikom se je te dni podelilo sv. obhajilo. Koliko jih je pa že doma prejelo sv. zakramente!

To je bil čas, katerega nam je napravil Gospod! Morebiti temu ali onemu to in ono ni bilo po volji, imel je pa veselje Bog in sv. Viktorin kakor tudi vsako pošteno katoliško srce. Z nekako bojznostjo smo gledali v tridnevnicu, stala je vsestranski mnogo napora in žrtev, ko je pa minila, smo rekli: škoda, da to dalje časa ne traja! Božji blagoslov pa, ki so ga pobožne molitve te dni zvale iz nebes, naj na priprošnje sv. Viktorina vedno ostane med nami!

Državni zbor.

Dunaj, 18. nov. 1903.

Državni proračun za l. 1904.

V prvi seji državnega zbora dne 17. novembra 1903 je predložil finančni minister proračun za l. 1904 ter ga primerno vtemeljil. Zračunil je, da bo imela bodoče leto država preostanke nekaj nad dva miliona kron. S tem, da so se obresti od državnih zadolžnic znižale od 4,2 % na 4 %, država prihodnje leto nad sedem milijonov kron prihrani.

Za finančnim ministrom je govoril ministrski predsednik dr. Körber ter razvijal načrt vladne politike in opominjal stranke k skupnemu delovanju. Po njegovem govoru sta predlagala Nemeč dr. Gross in Čeh Fressl, naj se o govoru ministrskega predsednika v prihodnji seji začne posebna obravnava. Ta predloga sta se sprejela skoraj soglasno. A takoj po tem govoru se je naznanila obstrukcija od strani Čehov. Zahtevali so namreč, da se morajo došli predlogi dobesedno prečitati. To je trajalo precej dolgo, kajti vložilo se je od vseh strank mnogo predlogov. Vseh nujnih predlogov, o katerih se imajo vršiti obravnave, predno se razgovarja o državnem proračunu, o pogodbi z Ogrsko, o kupčijskih predlogih z zunanjimi državami itd., že vloženih do sedaj 97. Pride pa k njim v prihodnji seji tudi še nujni predlog »Slovanske zveze« (katoliški Slovenci, Hrvati, Rusini in katoliški Čehi) o postopanju sodišč proti koroškemu Slovincem. Zadnji čas nočejo na Koroškem sodišča več prepustiti, da bi Slovenci in njihovi zastopniki smeli pri sodnijskih obravnava govorniti slovenski. Pri tej priložnosti se bo v zbornici govorilo tudi o krivicah, katere se godijo nam Štajarskim Slovincem.

Deželni zbor štajerski.

Gradec, 15. novem.

Volitev v deželno prizivno komisijo glede osebnega dohodninskega davka.

Deželni odbor ima pravico, izvoliti polovico udov v to komisijo. Iz cele zbornice je bil zraven nemških članov izvoljen posla-

nec Robič, izmed kmetskih poslancev pa poslanec Roškar. Obadva sta dobila vse glasove.

Vinska klavzula.

V seji dne 10. novembra se je razpravljalo o predlogu vinarskega odseka, naj se zahteva od vlade, da, ko bo sklepala novo pogodbo z Italijo, skrbi, da se ob uvažanju laškega vina v Avstrijo zviša carina. Konservativec Schweiger je nasvetoval, naj se v predlogu naravnost izreče, da bo carina zopet znašala 40 K v zlatu za 100 litrov laškega vina. Temu se je ustavil grof Stürgkh, rekoč, da ne smemo vladi vezati rok pri tem pogajanju z laškim kraljestvom. Naj se v sklepu torej samo izreče, da po novi pogodbi z Italijo se mora povišati carina za laško vino. Koliko naj znaša to povišanje, se mora prepustiti vladi.

Proti grofu Stürgkhu je govoril baron Rokitsansky. Toda večina deželne zbornice je sprejela predlog vinorejskega odseka ter odklonila predlog poslanca Schweigerja glede carine z 20 gl.

Deželna vinska klet.

Že l. 1893 je naročil deželni zbor dežel. odboru, naj ukrene, da se napravi vzorna vinska klet, kjer se bodo razstajljala vina iz različnih štajerskih vinskih okrajev. Temu predlogu sta se ustavljala grof Kotulinsky in baron Störk. Obadva sta trdila, da se z vinom v deželni kleti ne more pečati deželni odbor; ta posel naj opravlja zveza deželnih zadrug. Ta predlog se je tudi sprejel.

Sprememba dežel. volilnega reda.

Koliko let se peča deželni zbor s spremembo dežel. volilnega reda! Vedno je zavrgla nemško-narodna večina vse pravične zahteve manjšine deželnega zbora. Da so se tudi zadnja pogajanja razbila, temu je bil sledeči vzrok: Nemška večina je dovolila sicer kmetskim poslancem dva deželna odbornika, toda večina je ob enem zahtevala, da se mora tudi število deželnih odbornikov za mestno skupino za enega odbornika pomnožiti. Dosedaj ima veleposestvo 1 dežel. odbornika, mesta in trgi štiri odbornike, kmetje pa enega odbornika. Če bi se bilo ugodilo zahtevi večine, bi imelo v prihodnje veleposestvo 1 odbornika, mesta in trgi 5 odbornikov in kmetje 2 odbornika. Kar bi torej kmetska skupina na eni strani dobila, bi na drugi zopet zgubila. Pogajanja v splošni volilni spremembi so se torej razbila. Zato je manjšina začela z obstrukcijo, da tako večino prisili, da se mora nekaj zgoditi. Tu spravi večina deželnega zbora na svitlo predlog, ki so ga pred par leti nasvetovali konservativci, namreč: tisti štirje volilni okraji, ki volijo na Štajerskem v splošni skupini štiri poslance v državni zbor, naj volijo tudi v deželni zbor in sicer vsak okraj po dva deželna poslance. Potemtakem bi se število deželnih poslancev pomnožilo za osem. Dne 10. novembra je predlagala večina, naj se vsak izmed teh štirih okrajev razdeli v dva volilna okraja. V vsakem izmed osem volilnih okrajev se bo torej volil po eden deželni poslanec. Kar zadeva slovenski del dežele, se nasvetuje ta-le razdelitev:

Za sodnijske okraje Celje, Vransko, Gor. grad, Laško, Šoštanj, Konjice in Slovenjgradec — eden poslanec;

Za sodnijske okraje Ptuj, Ormož, Št. Ljart, Rogatec, Šmarje, Brežice, Kozje, Sevnica, Ljutomer, Gornja Gadgona — eden poslanec;

Za sodnijske okraje Radgona, Cmurek, Ivnik, Arvež, Marenberg, Maribor, Slovenska Bistrica — eden poslanec.

V vseh volilnih skupinah, torej v tej novi, kakor v kmetski skupini, se bo volilo tajno in direktno. Vsak volilec bo volil ne več volilne može, temveč naravnost kandidata. V tej novi splošni skupini bodo občine s 400 prebivalci volile v svoji domači občini. Občine z manj-

šim številom prebivalcev se združijo, da volijo skupaj.

V tem trenutku, ko to pišemo, se vrši obravnava o tem postavnem načrtu. Upanje imamo, da se stvar srečno dožene.

Nadaljna razprava o proračunu.

Pri razpravi o sadjerejski in vinorejski šoli v Mariboru je izrekel gospod Roškar željo, naj bodo učiteljski pripravniki dobro poučeni o poljedelstvu, da bodo kot učitelji mogli ljudstvo v tej stroki poučevati. Nadalje povdarja, da bi bilo potrebno, pouk v sadje- in vinorejski šoli vpeljati v slovenskem jeziku, da ga bodo gojenci razumeli in v dveh letih, namesto kakor zdaj v treh letih, dovršili to šolo. Njemu je odgovarjal grof Franc Attems v imenu deželnega odbora, da je to na korist slovenskim učencem, da se naučijo nemščine, čeravno zgubijo zastoj eno leto. To je nemška modrost! Na ta ugovor grofa Attemsja je odgovarjal dan pozneje poslanec Žičkar.

Zastran kemičnega preskuševališča v Mariboru je zahteval gosp. dr. Jurtela, naj se tam preiščejo vsa štajerska vina in naj se sestavi vzorec našim vinom, da se ne bodo več v svetovni trgovini zavrgla ali smatrala kot narejena, čeravno so pristna.

V četrtek, dne 12. novembra je bila obravnava o proračunu za l. 1904 in razgovor o tem, za koliko odstotkov se naj pomnožijo deželne doklade. Večina finančnega odseka je predlagala, naj poskočijo deželne doklade od 45 % na 50 %. Pri tej priliki je navedel poslanec Žičkar glavne vzroke, radi katerih ne morejo slovenski poslanci glasovati za povišanje deželnih doklad. Glavne pritožbe štajerskih Slovencev proti deželnemu odboru so: nemško uradovanje s slovenskimi občinami in okrajnimi zastopi; nemški napisi na deželnih bolnišnicah in železnicah; nepotrebno nemško žensko učiteljske v Mariboru; nemška sadjerejska in vinorejska šola v Mariboru, kjer zgubivajo slovenski sinovi po nepotrebem celo leto, ker se morajo mučiti z nemškim jezikom itd. Govor se ob svojem času objavi.

Nova skupina pri volitvah za deželni zbor.

Ker so se vsa pogajanja med večino in manjšino v dežel. zboru razbila glede pomnožitve poslancev za kmetsko in mestno skupino, je povzela nemška večina predlog manjšine glede ustanovitve splošne skupine pri volitvah za deželni zbor. Volilci bodo vsi davkoplačevalci, ki volijo med veleposestniki, mestjani in kmeti, ob enem pa tudi tisti, ki manj kot 10 kron direktnega davka plačujejo, ali če tudi sploh nobenega davka ne plačujejo. Na Slovenski Štajer prideta dva nova poslance. Kateri okraji volijo skupaj, je »Slov. Gosp.« že zadnjič naznanil. Postava je za kmetsko in slovensko ljudstvo dobra. Toda treba bo, da se vsakdo tudi volitve vdeleži. Volilo se ne bo več po volilnih možeh, ampak naravnost bo vsakdo imenoval poslanca in sicer tajno po listkih. Če se pa kmetsko ljudstvo volitve ne bi vdeleževalo, bodo zmagali mestjani, ki pojdejo gotovo vsi k volitvi.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Osebne vesti. Okrajni komisar dr. J. vitez Koch-Thanheimb pri okrajnem glavarstvu v Celju je prestavljen k okrajnemu glavarstvu v Konjicah.

Iz pošte. Poštna odpraviteljica Julijana Šustersiž je imenovana za poštno pomožno uradnico v Brežice. — Poštni asistent gosp. Franc Irgolič je prestavljen iz Celja v Maribor.

Mariborske porotne obravnave. V ponedeljek je stal pred porotnim sodiščem 23letni hlapec Franc Mlaker, ker je 18. maja v Slovenji vasi zabodel hlapca Vinc. Drofiela